

ᐅᑏᑎᐅᐅᑏ ᐅᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏᑏ
Building *Nunavut* Together
Nunavut liuqatigiingniq
Bâtir le *Nunavut* ensemble

Kavamatkut Nunavunmi Munaqhittkunnit Inuuliriyyittkunnilu

2017/2018

**Ukiumi Uniudjutit hapkununga
Auladjutait Aannialiqiyunun Munagidjutit
Upalungaiyautait**

**Hapkununga Aulapkaiyimin
Aaniaqtuliqiyunun Qulangnaiyautit**

Maligakhanut Angirutikhainut

Maligakhangit kavamaliqidjutitqaqtun titiqiqidjutikhangit tapkuninga aanniaqtailinikkut Nunavunmi tigumiaqtauvakhimayut talvanga Nunatsiarmi (taima Nunavunmi kihidjutikhaniitunik) malikhautikharniitun talvani *Nunavut Maligaa*. *Aanniarviliaqtunun Munaridjutikhatigut Maligaa* (talvangaanin, "Maligaa") ataniudjutitqaqtuq kina pidjutitqaqtuq haffumanga Nunavunmi Aaniaqtailinikkut Qulangnaiyautinikkut Upalungaiyautini uvalu akiliqtuqtuayut ikayuutinikkut qulangnaiyautinik aaniaqnikkut kivgaqtuutinik.

Naunaitkutmi 23(1) haffuma Maligap piyakhaqtuq una Minista munaqhiyuq haffuminga Maligaqmik tikuaqhiluni Aulapkaiyikhamik hapkununga Aaniaqtailinikkut Qulaqnaiyautinik)una "Aulapkaiy"). Aulapkaiy munaqhiyuq titirqidjutainik maligap uvalu pitquyayut imaa:

- (a) naunaiyaqhguit piyaaqnikhait piyaaqtut inungnun qulangnaiyautikkut kivgaqtuutinik;
- (b) Naunaiyaqhguit qaffitaalauniit akiligahat qulangnaiyautikkut kivgaqtuutinik uvalu
- (c) Angigutigibludit akiliqtakhat qaffitaalauniit naunaiyaqhimayut ataani titiraqhimayumi (b) haffumanga Katitiqhimayumin Manikhaita Manianit;
 - (i) Haffumanga munaqhinikkut ayuiqhaqtumun kitu tunihiyut qulangnaiyautikkut kivgaqtuqniq uvaluuuniin inungnun mighaagun kivgaqtuqtaminun, uvaluuuniin
 - (ii) Qulangnaiyautitqaqtumun inungmun kina tuniyayuuq qulangnaiyautitqaqtumun kivgaqtuqniqmun talvuuna Naunaitkutaani 5 Maligaqmi.

Naunaitkutaani 24 piyakhaq Aulapkaiy tunihiluni ukiumi uniudjutinik auladjutaitigut haffuma Aannialiitqiyunun Munagidjutit Upalungaiyautait (Nunavunmi Aaniaqtailinikkut Qulangnaiyautikkut Upalungaiyautit) haffumunga Ministamun uqautigiyakhait uvani Maligaliuqvikmi.

Ihiviuqtauniit hapkua Aaniaqnikkut Munaghinikkut Kivgaqtuutit Nunavunmi

Munagidjutait uvalu kivgaqtuutait aaniaqtailinikkut munagidjutikkut kivgaquutit Nunavunmi ilauyut taimini auladjutaini hapkua Munaqhitkunniit Inuuliriyitkunnilu ("Timinga"). Munaqhitkunniit Inuuliriyitkunnilu aviktuqniit havakvia itut attautini Nunavunmi pingahut aviktuqniini, kitut munagiyait kivgaqtuutit aaniaqtailinikkut aviktuqniita aktilaangit. Hapkua havakviit

Pangnirtuumi (Qikiqtaaluk aviktuqniiani), Kangiqliniqmi (Kivalliq aviktuqniiani), uvalu Ikaluktutiami (Kitikmeoni). Iqalungni auladjutait munagiayuuyut atuni.

Auladjutait aaniaqtailinikkut munaqhidjutikkut kivgaqtuutait uvani Nunavunmi pihimayut hivulikkut aaniaqtailinikkut munagidjutait atuqniitigut, uuktuutigiluau, pulaagutit ilagiinun munaqhit, uqaudjinikkut munaqhinun uvaluuniin munaqhit havaktit, uvalu uqaudjiyut havautikkut ilait atuqtauyut aaniaqtailinikkut munaqhidjutikkut kivgaqtuutit. Piqaqtuq 24nik nunamingni munaqhitkunik nunallaani tamaini Nunavunmi, ilauyut aviktuqhimayunik munaqhinik uvani Kangiqliniqmi uvalu Ikaluktutiami, malguk inungnun aaniaqtailinikkut munaqhivik (Iqalungni uvalu Kangiqliniqmi), attauhiq ilagiinun atuqhimaqtunik munaqhivik (Iqalungni) uvalu attauhiq aaniaqvik (Iqalungni). Kivgaqtuutit pihimayut uvani Qikiqtaani Aaniaqvik ilauyut 24nik ikaangninik qilamiuqnikkut kivgaqtuutit, munaqhiliaqtunun munaqhiyut (ilauyut hingaiyaqtunun, nutaqiyut uvalu aaniaginaqtunik munaqhiyut pilaktuiyut, ihivgiuqviit iksuliiqviit uvalu puvakluktunik munaqhiyut.

Nunavutim inuuhiriliqinikkut munarhiunguyut ilaqaqtunik taaktiuyut nunalaanilu munarhiuyutlu. Aaniaqtailinikkut havaktitauyut uvalu havaktukhaqhiyut inmi munahiit uvalu daaktit. Ayuittiaqnikkut kivgaqtuutit naunaiyaqtauyut hamangaluaq Nunavunmi havaktukhaqhiyut havakviini Ottawami, Winnipegmi, Yalunaimilu uvalu Edmontonmin.

Amigaitqiat attauhiqmin pingahunin Havakviit auladjutikkut maniit atuqtauyut akiinik pidjutiqaqtut aaniaqnikkut tingmidjutit (**\$82.5M**) uvalu daaktit uvalu aaniaqviit kivgaqtutait (**\$67.5M**) hilataani nunavut. Pidjutigiblugu Nunavutp ikitpalaat inugiangniit aktilaangit uvalu kikliqaqtut aaniaqtuliqinikkut igluqpait (imaa iksuliiqhidjutit tamayait uvalu munarhiliyitkut havaktuliriyyit havaamitigut) piyaaqngit aktilaangit aaniaqviit uvalu daaktit kivaqtuqtut pidjutiqaqtut havaktut tingmilutik hilataanun Nunavutip. Malguk aviktuqniitigut munaqhiviit (Kangiqliniqmi uvalu Ikaluktutiami), imaaluu Qikiqtaani Aaniaqvik, pilaaqtitiliqtut Nunavunmi havaklutik iluani aktilaanganik uvalu ihuaqhiyuumiqlugit aktilaangit kivgaqtuutit tapkua tunihinaqtut iluani Nunavut.

Nunavut Inuuhirinikkut Qullangnairutit Upalungairutit

Maligaq ataniudjutiqaqtuq pidjutiqaqtuq haffumanga Nunavunmi Aaniaqtailinikkut Qulangnaiyautinikkut Upalungaiyautini uvalu akiliqtuqtauyut ikayuutinikkut qulangnaiyautinik aaniaqnikkut kivgaqtuutinik. Nunavut Inuuhirinikkut Qullangnairutit Upalungairutit munagiayuuyut hapkunanga

Aaniaqtailinikkut maniliungitumik pihimayut. Qulangnaiyautiqaqtut aaniaqviit kivgaqtuqtut tuniyayut Nunavunmi ataani atuni maligaqmi angigutini - *Aaniaqviit Qulangnaiyautait uvalu Munaqhitkunnit Inuuliriyitkunnilu Munajidjutikkut Maligaq.*

Atuqtut

Talvanga Qiqaiyalirvia 31, 2018, piqaqpaktuq **39,293**nik attautinik atiliuqhimayut ataani Nunavutip Inuuhirinikkut Qullangnairutit Upalungairutit, kitut angikliyuumiqtut imaa **631**nik kingungani ukiumi.

Qullangnairutiqaqtun Daaktit Kivgaqtuqtut

Maligaq, Naunaitkutani 3(1), uvalu Aaniaqnikkut Munaginikkut Pitquyayuyut, Naunaitkutani 3, tunihiyut qulangnaiyautiqaqtut daaktit kivgaqtuqtut Nunavunmi. Tukihidjutaa "qulangnaiyautiqaqtut daaktut kivgaqtuqtut" pidjutiqaqtut tamainun kivgaqtuutininun havaktauyut aaniaqnikkut daaktit tapkua munaqhinikkut piyukhat, uvalu ilauyut uvani Nunavunmi Nunavutip Inuuhirinikkut Qullangnairutit Upalungairutit akiit atugahait hapkua qulangnaiyautikkut ikayuutit kitut paqitauniaqtut uvani Aaniaqnikkut Munaqhiyut Pitquyayuyuni. Humi qulangnaiyautiqaqtut kivgaqtuutit pilaitut Nunavunmi, aaniaqtut auaqtitaublutik aalanun nunanun piyaamingni qulangnaiyautiqaqtunik kivgaqtuutininik. Piqangituq nutaamik kivgaqtuutininik ilaliutihimayunik uvaluuniin unguvaqtiqhimayunik titiraqhimayunik qulangnaiyautiqaqtunik kivgaqtuutininik uvani 2017/2018mi. *Munahinikkut Maligaq* hapkununga laisqaqtununun munaqhinun Nunavunmi, una pidjutigiyaat munaqhit havaktut kivgaqtuqlutik qulangnaiyautiliknik daaktinik kivgaqtuqtunik Nunavunmi.

Daaktit laisqaqtukhat havagiavingni Nunavunmi. Havakvia Ayuittiaqnikkut Atuqhimaahugit Havakvia, ituq Kugluktukmi, munagiyait atiliuqngit laisitlu havauhiit haffumunga Nunavunmi daaktit hapkunuuna Munaqhinikkut Atiliuqnikkut Katimayit.

Hapkua tamatkiutihimayut titiraqhimayut qulangnaiyautiqaqtut qanuginiit haffumunga Nunavutip Munaqhinikkut Munaqhidjutikkut Pituyayuyut. Kivgaqtuutit tuniyayuyut ataani hapkua qanuginiitigut ihumagiyayuyut qulangnaiyautiqaqtut imaa munaqhinikkut piyakhat iumaliugutit uvalu/uvaluuniin mamitigutit tuniyayuyut uvani nunavunmi uvaluuniin hilataani nunavut.

- Mihingnairutikharnik Havautiliqiyut
- Uumatingnik, Hatqaniklu Taqarniklu Pilaktuiyi
- Uvinirniliqiyi
- Munaqhiunikkut Ayuqhaqtunut
- Arnanik Ihivriutiyuq
- Naunaitunik Pilaktuiyi
- Ilumiittunik Aanniarutiqaqtunik Havautiliqiyuq
- Qaritanu Qauyihaidjutiliqiyut Qauyiharvik
- Hingaiyuliyiyuyuyut Nuttaraniliqtuniklu Munarhivik
- Iyiniq Ihivriutiyuq
- Hiutingnik, Qingarnik, Iggiarniklu Ihivriutiyuq
- Haunirnik, Ipigingnik, Nukiknik Ihuaqhailiqiyi
- Taaktiyuq
- Ihuarutikharnik Pilaktuiyi(hapkuangungitut timimimik ihuaqhainikkut)
- Ihumaliqiyiyuyuyut
- Iksulirvik
- Quiviliyuyuyuyut Nakahukluktuliyi

Pulaaqaqtut daaktit, ayuittiaqhimayut uvalu munaqhit, ihuaqhaqhimayukkut piluqhimayut attautinit Havakvinkit pingahut aviktuqniini uvalu Qikiqtani Aaniaqviit, tunihiyutlu qulangnaiyautiqaqtut daaktit kivgaqtuqtut nunavunmi.

Hapkua nunavunmi ayuittiaqhimayut kivgaqtuqtut tuniyauhimayut ataani pulaaqnikkut ayuittiaqtunun ilihaidjutinun: Iyiniq Ihivriutiyuq, Haunirnik, Ipigingnik, Nukiknik Ihuaqhailiqiyi havautiliqiyi, qaritanu qauyihaidjutiliqiyut qauyiharvik, haunirluqtunik ihivriutiyi uviniliqiyi, ihumaliqiyi, qanikkut pilaktuiyi uvalu ayukhautiqaqtut hunavaluknin. Pulaaqtut ayuittiaqhimayut munahiqaviknun pihimayuyut qanuginiitigtut takuyayukhat Nunavunmi daaktit uvalu piinagiaqaqata ayuittiaqhimayut.

Qulangnaiyautiqangitut Daaktit Kivgaqtuqtut

Tapkuanginait kivgaqtuutit naunaiyaqhimayut imaa, uvalu angirutiqaqtuniklu malikhautikharnik tapkuninga, Maligaq malikhautikhangitlu, unalu Aanniarvingit Qulangnairutiqaqtun *Munarhiliqiyut Inuuhiriliqiyutlu Titiqiqidjutiliqinikkut Maligaq* pitquyayuyutlu, qulangnairutiqaqtun.

Tamaita allat kivgaqtuutit, ilaayut daaktit ikayugiaqaqtun taima havautiqagiaqangitun, ihumagiyauvakhimayut qulangnaiyautiqangitun.

Kivgaqtuutit tuniyauyut ataani hapkua Havaktiit Aanniaqtailinginni Akiliuhirnikkullu Katimayiingit (WSCC) uvalu quyaginaq aalat kanadami uvaluuniin aviktuqniini maligani qulangnaiyautiqangitut ataani Nunvunmi Qaaniaqtailinikkut Qulangnaiyautit Upalungaiyautit.

Qulangnaiyautiqangitut Kivgaqtuutit Tuniyauyut Kanatami (Hilataani Nunavut)

Maligaq, Naunaitkutini 4(2), naunaiyaqhimayuq ikayuutit akiliqtauyukhat qulangnaiyautiqaqata munaqhiqliqinikkut kivgaqtuutit tuniyauyut hilataani Nunavut, kihimi hamani Kanatami.

Nunavunmi daaktiqaqtut aadjikiiktunik akiligahatigut angigutininik tamaini aviktuqhmaniini uvalu aviktuqhimayuni (kihiani Quebecmi daaktit akiligahaliuqtut akiligahanik kivgaqtuqnikkut). Hapkua angigutit tuniyauyut akiligahat hapkununga qulangnaiyautiqaqtunun kivgaqtuutinun hapkununga piyaaqtunun Nunavunmi ikayuqtauyut qulangnaiyautiqaqtunik kivgaqtuutinik hilataani Nunavut.

Uvani 2017/2018mi attautimut **\$9.5** akiliqtauhimayuq daaktinun kivgaqtuqtunun ikayuqtunun hilataani Nunavut.

Qulangnaiyautiqaqtut Kivgaqtuutit hilataani Kanatap.

Aanniaqtulirinirmut Munaqhiniq Maligaq, Naunaitkutani 4(3), naunaiyaqhimayuq ikayuutit akiliqtauyukhat qulangnaiyautiqaqtunun munaqhiliqinikkut kivgaqtuutit tuniyauyut hilataani Kanatap. Humi Nunavunkiutat inuit aanaligumik taimaalu ihagiahukumik aaniaqnikkut kivgaqtuutinik aulaaqhutik uvaluuniin havaamitiugt, qulangnaiyautiqaqtut daaktut kivgaqtuqtut akiliqtauyut akiiniik aadjikutaanik tahapkununga akiliqtauyut kivgaqtuqnikkut tuniyauyut Nunavunmi.

Uvani 2017/2018mi attautimut **\$921.09** akiliqtauhimayuq daaktinun kivgaqtuqtunun ikayuqtunun hilataani Kanatap.

Uvani 2017/2018mi piqangituq aaniaqtunik ikayuqtauyunik hilataani kanatp aaniaqtnikkut kivgaqtuutinik.